

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

63.

KURJER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 11-го Августа. — 1839 — Wilno. Piątek. 11-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Іюля.

Высочайшею Грамотою отъ 2-го Іюля, состоящій при Его Императорскомъ Высочествѣ Герцога Максимилиана Лийхтенбергскаго, Директора Пажескаго Корпуса, Свѣты Е. И. В. Генералъ-Маіоръ *Иенатъевъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Свѣт. Анны первой степени.

— Высочайшею Грамотою, 27-го Іюня, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Свѣт. Станислава 1-й степени, состоящій по Кавалеріи Генералъ-Маіоръ *Лагиновъ*, въ награду отличнаго усердія и мужества, оказаннаго имъ въ дѣйствіяхъ противу Горцевъ, въ 1838 году, въ Северномъ Дагестанѣ.

— Высочайшими Именными Указами, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена Свѣт. Станислава второй степени, Императорскою Короною украшеннаго: 25-го Іюня, въ воздаяніе отличной храбрости и мужества, оказанныхъ при пораженіи возмущившихся скопищъ въ Северномъ Дагестанѣ, 26, 30 и 31-го числа Мая, — Куринскаго Егерскаго полка Подполковникъ *Циклауровъ*, и Командующій Моздокскимъ Казачьимъ полкомъ, состоящій по Кавалеріи Маіоръ *Власовъ*; — той же степени, безъ украшенія: Навагинскаго пѣхотнаго полка Подполковникъ *Быковъ* 2-й, Куринскаго Егерскаго полка Маіоръ *Новицкій* 4-й и Капитанъ *Пулю*; 27-го Іюня, въ воздаяніе отличнаго мужества и храбрости, оказанныхъ въ дѣйствіяхъ противу Горцевъ въ 1838 году, Подполковникъ: Пѣхотнаго Фельдмаршала Князя Варшавскаго Графа Паскевича Эриванскаго полка *Фуксъ*, и Апшеронскаго пѣхотнаго полка *Педлашъ*; Маіоры: Пѣхотнаго Фельдмаршала Князя Варшавскаго Графа Паскевича Эриванскаго полка *Комаровскій*, Апшеронскаго пѣхотнаго полка *Тарасевичъ*, и Адъютантъ Начальника 19 Пѣхотной дивизіи, Генералъ-Лейтенанта *Фези*, Елецкаго, пѣхотнаго полка Капитанъ *Квятковскій*.

— Высочайшими Именными указами, 12 Іюля, Ст. Петербургскому Вице-Губернатору Коллежскому Советнику *Кирѣеву*. — Всемилостивѣйше пожалованъ знакъ Ордена Свѣт. Анны второй степени, украшенный Императорскою Короною.

— Высочайшимъ Приказомъ, 25-го Іюля, Командиръ 2-й бригады 3-й Легкой Кавалерійской дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Плаутинъ* 1-й, назначенъ Командиромъ Лейбъ-Гвардіи Гусарскаго, полка, на мѣсто Генералъ-Маіора *Нарверта*, коему состоятъ по Кавалеріи.

— Высочайшимъ Приказомъ, 26-го Іюля, назначены: Начальникъ 9-й Пѣхотной дивизіи, Генералъ-Лейтенантъ *Тимовъ* 1-й, Командиромъ 1-го Пѣхотнаго Корпуса, на мѣсто Генералъ-Адъютанта Барона *Гейсмара*, которому продолжается срокъ отпуску, до излеченія болѣзни. Командирами полковъ: Командиръ Селегинскаго пѣхотнаго полка, Полковникъ *Чаплыгинъ* 1-й, Эстляндскаго Егерска-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Petersburg, 28-go Lipca.

Przez Najwyższy Dyplom 2-go Lipca, zostający przy Jego Cesarskiej Wysokości Xięciu Maksymilianie Leuchtenbergskim, Dyrektor Korpusu Paziów, Orszak J. C. M. Jenerał Major *Ihnatjew*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Anny 1-go stopnia.

— Przez Najwyższy Dyplom, 27-go Czerwca, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Stanisława 1-go stopnia, liczący się w Kawalerii Jenerał-Major *Zaczinow*, w nagrodę odznaczającą się gorliwością i mężstwem, okazanego przezeń w działaniach przeciw Góralom, w 1838-m roku, w Dagestanie-Północnym.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu Sw. Stanisława 2-go stopnia, Cesarską Koroną ozdobionego, 25 Czerwca, w nagrodę odznaczającą się walecznością i mężstwem, okazanych w pobiciu zbuntowanych skupisk w Dagestanie-Północnym, 26-go, 30-go i 31-go Maja, Podpółkownik Kuriniego półku Strzelców *Oiktaurów* i Dowódca Mоздокскимъ Półkiem Kozackim, liczący się w Kawalerii Major *Własow*; — tegoż stopnia, bez ozdoby: Podpółkownik Nawaginskiego półku pieszego *Bykow* 2-gi, Półku kuriniego Strzelców Major *Nowicki* 4-ty i Kapitan *Pullo*; 27-go Czerwca, w nagrodę odznaczającego się mężstwem i walecznością, okazanych w działaniach przeciw Góralom w 1838 roku, Podpółkownicy: półku pieszego, Marszałka Półnego Xięcia Warszawskiego Hrabia Paskiewicza Eriwańskiego *Fuks*, i Apserońskiego półku pieszego *Pediasz*; Majorowie: półku pieszego Marszałka Półnego Xięcia Warszawskiego Hrabia Paskiewicza Eriwańskiego *Komarowski*, Apserońskiego półku pieszego *Tarasewicz* i Adjutant Naczelnika 19 tej dywizyi pieszej Jenerał-Porucznik *Fazi*, Kapitan Jeleckiego Półku Pieszego *Kwiatkowski*.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, 12-go Lipca, Санкт-Petersburski Vice-Gubernator, Radzca Kollegialny *Kiriejew*, Najłaskawiej udarowany znakiem Orderu S. Anny 2-go stopnia, Cesarską Koroną ozdobionym.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 25-go Lipca, Dowódca 2 giej brygady 3-ej dywizyi lekkiej jazdy, Jenerał-Major *Plautin* 1-szy, назначony Dowódcą Gwardyi Półku Huzarskiego, na miejsce Jenerał-Majora *Narwerta*, który maliczyć się w Kawalerii.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 26-go Lipca, назначeni: Naczelnik 9-tej dywizyi pieszej, Jenerał-Porucznik *Timofiejew* 1-szy, Dowódcą 1-go Korpusu piechoty, na miejsce Jenerał-Adjutanta Barona *Geismara*, któremu przedłuża się termin urlopu, do wyleczenia choroby. Dowódcami Półków: Dowódca Selenińskiego półku piechoty, Półkownik *Czapłygin* 1-szy, Estlandzkiego Strzelców, na miejsce Półkownika

го, на мѣсто Полковника *Федорцова - Малыша*, коему состоять по Арміи; Командиръ Томскаго Егерскаго полка, Полковникъ *Павловъ 2-й*, пѣхотнаго Принца Карла Прусскаго; Екатеринбургскаго Пѣхотнаго полка Полковникъ: *Жеребцовъ 2-й*, Томскаго Егерскаго, и *Ротъ 5-й*, Селенгинскаго Пѣхотнаго.

— Наименованному Епископу Суффрагану Курляндскому *Казимиру Дмоховскому*, (12 Іюля) Всемилостивѣйше повелѣно быть вторымъ Членомъ Римско-Католической Духовной Коллегіи, съ жалованьемъ сему мѣсту въ штатѣ нынѣшняго 1839 года опредѣленнымъ.

— Въ Именномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 15-й день минувшаго Іюня за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ изображено:

„По Указу Нашему 25 Іюля 1834 года учрежденъ немощительный земскій сборъ на 6 лѣтъ съ 1835 по 1841 годъ, для назначенія пособія Губерніямъ, отягощеннымъ денежными платежами на отправленіе земскихъ повинностей.

„Въ послѣдствіи, при отнесеніи на сей же источникъ уплаты кредитнымъ установленіемъ по займамъ на построеніе шоссе, означенный сборъ, по утвержденному Нами 8 Октября 1835 года Маниф. Государственнаго Совета, увеличенъ 40%.

„Нынѣ, для преподаванія дальнѣйшихъ епособовъ къ уплатѣ сдѣланныхъ уже имѣющихъ еще послѣдовать на столь общепольное учрежденіе займовъ изъ Государственныхъ Кредитныхъ Учрежденій, Повѣляемъ: установленныя на вспомогательный капиталъ сборы продолжать до окончательнаго возмѣщенія помянутыхъ займовъ.”

— Г. Министръ Финансовъ, признавъ за нужное принять немедленно нѣкоторые распорядительныя мѣры для единообразнаго приведенія въ должное исполненіе Высочайшаго Манифеста 1-го сего Іюля, объ устройствѣ денежной системы, входила о томъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ. Согласно сему Комитетъ полагалъ: какъ на точномъ основаніи VI и IX статей Манифеста 1-го Іюля, единственно письменныя условія и сдѣлки могутъ быть совершаемы до 1840 года на ассигнаціи; присвоеніе же ассигнаціямъ инаго курса, кромѣ постановленнаго въ II статьѣ Манифеста, а именно по 3 руб. 50 к. за серебряный рубль, равно надбавка на серебро и на ассигнаціи какого либо лажа, или употребленіе, при новыхъ сдѣлкахъ, такъ называемаго счета на монету, нынѣ же строжайше воспрещены, то предложить Правительствующему Сенату сдѣлать записку отъ оного распоряженіе: а) Чтобы обыкновенныя таксы на жизненные припасы, установленныя въ разныхъ случаяхъ справочныя, среднія и другаго рода цѣны были назначаемы повсемѣстно на серебро; б) Чтобы вездѣ, гдѣ совершается публичная чего либо продажа, какъ-то: въ магазинахъ, лавкахъ, на рынкахъ и въ другихъ мѣстахъ, цѣны непременно были рѣсчитаны по установленному постоянно курсу 3 р. 50 к., за исключеніемъ тѣхъ случаевъ, въ коихъ податный курсъ въ 3 р. 60 к. долженъ имѣть свое дѣйствіе по 1840 годъ; инаго же курса, или лажа нигдѣ ни подѣ какимъ предлогомъ допускаемо не было подѣ строжайше по законамъ ответственности; и наконецъ в) Чтобы иностранная золотая и серебряная монета, вошедшая въ нѣкоторые мѣстахъ въ народное обращеніе, не имѣла другихъ курсовъ и цѣнностей, кромѣ означенныхъ въ табеляхъ, обнародованныхъ при Указахъ Правительствующаго Сената 10-го Декабря 1838 и 14-го Іюля 1839 годовъ, въ первой для платежей по податному курсу, доколе оный продолжится и во второй для всѣхъ прочихъ уплатъ по постоянному, вновь установленному курсу. — Государь Императоръ положеніе Комитета Высочайше утвердить соизволилъ 24 сего Іюля.

(Спб. В.)

(Окончаніе извѣщенія изъ Статута Ордена Св. Станислава).

XII. Каждое лице, пожалованное Орденомъ Св. Станислава, именуется кавалеромъ сего Ордена, исключая только лицъ духовныхъ, которыхъ, по приличію ихъ сана, не именуютъ кавалерами, сопричисляются къ Орденоу. Каждому кавалеру Ордена Св. Станислава и сопричисленному къ сему Орденоу дозволяется украшать пожалованными Орденоскими знаками печати и другія вещи, на которыхъ изображеніе фамильнаго герба или вензеля употребляется. Дворяне, награжденные Орденомъ Св. Станислава, хотя бы то было и въ службѣ, имѣютъ право участвовать въ дѣлахъ Дворянскихъ Собраній своихъ Губерній. (Примѣчаніе.) Дворяне получившіе Орденъ Св. Станислава до 1795 года, участвуютъ въ Дворянскихъ

Fiedorcowa-Matysza, który ma liczyć się w Armii; Dowódca Tomskiego Półku Strzelców, Półkownik *Pawłow 2-gi*, piezszego Xięcia Karola - Pruskiego; Ekaterinuburskiego piezszego Półku Półkownicy: *Żerebcow 2 gi*, Tomskiego Strzelców, i *Rot 5-ty* Selenginskiego piezszego.

— Nominatowi Biskupowi Suffraganowi Kurlandzkiemu *Kazimierzowi Dmochowskiemu*, 12-go Lipca, Najmilszowiej rozkazano być drugim Członkiem Rzymsko-Katolickiego Duchownego Kollegium, z płacą roczną do tego miejsca, etatem teraźniejszym 1839-go roku przywiązaną. (G.S.P.)

— W Imiennym Jego Cesarskiej Mości Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi w dniu 15-m zeszłego Czerwca, z Własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem wyrażono:

„Przez Ukaz Nasz 25-go Lipca 1834-go roku, ustanowiony został zapomogowy ziemski pobór na lat 6 od 1835-go po 1841-szy rok, dla udzielania pomocy guberniom, obciążonym pieniężnymi opłatami na odbywanie powinności ziemskich.

„Następnie, przy odniesieniu na toż źródło opłaty ustanowieniom kredytowym pożyczek na wybudowanie szosze, rzeczony pobór, utwierdzoną przez Nas d. 8 Października 1835 roku, Opinią Rady Państwa, powiększony został 40%.

„Teraz, dla podania dalszych sposobow do wypłaty uczynionych już i mających jeszcze nastąpić na tak pożyteczne dla powszechności zaprowadzenie pożyczek z Kredytowych Ustanowien Państwa, Rozkazuujemy: ustanowione na kapitał zapomogowy pobory, przedłużyć do ostatecznego zwrotu pomienionych pożyczek.”

— P. Minister Skarbu, uznawszy potrzebnym, przedsięwziąć niezwłocznie niektóre rozrządzenia środki dla jednostajnego przywiedzenia do należytego wykonania Najwyższego Manif-stu z dnia 1-go teraźniejszego Lipca, względnie urządzenia systematu pieniężnego, czynił o tém przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów. Zgodnie z tém Komitet postanowił: ponieważ podług istotnego brzmienia VI i IX-go artykułów Manifestu 1-go Lipca, same tylko pisane warunki i tranzakta, mogą być przyznawane do 1840-go roku na assygnacye; przywłaszczenie zaś assygnacyom innego kursu, prócz ustanowionego w II-m artykule Manifestu, a mianowicie po trzy ruble 50 kop. za rubel srebrem, również nadatek na srebro i na assygnacye jakiegokolwiek łaży, albo używanie, przy nowych tranzaktach, tak nazywanego liczenia na monetę, teraz też najsurowiej są zabronione; przeto polecił Rządzącemu Senatowi uczynić zależące od niego rozporządzenie: a) Ażeby zwyczajne taxy zapasow żywności, takż układane w różnych zdarzeniach sprawkowe, średnie i innego rodzaju ceny, były robione po wszystkich miejscach na srebro; b) Ażeby wszędzie, gdzie się odbywa publiczna czegokolwiek sprzedaż, jako to: w magazynach, kramach, na rynkach i w innych miejscach, ceny nie inaczej były liczone, jak tylko podług ustanowionego statecznego kursu 3 r. 50 k., z wyjątkiem tych zdarzeń, w których kurs podatkowy 3 r. 60 k., powinien mieć swoje działy do 1840-go roku; innego zaś kursu lub łaży, nigdzie pod żadnym pozorem nie było dopuszczano, pod najsurowszą podług prawa odpowiedzialia; i nakoniec c) Ażeby cudzoziemska moneta złota i srebrna, która w miejscach niektórych weszła w powszechny obrót, nie miała innych kursow i ceny, prócz naznaczonych w tabellach, ogłoszonych przy ukazach Rządzącego Senatu 10 Grudnia 1838-go i 14 Lipca 1839 roku, w pierwszej dla opłat kursu podatkowego, dopóki on trwać będzie, a w drugiej dla wszystkich dalszych opłat, podług statego, nowo ustanowionego kursu. — Cesarz Jegomość postanowienie Komitetu Najwyżej utwierdził raczył dnia 24 teraźniejszego Lipca. (G. S. F.)

(Dokończenie wyciągu ze Statutu Orderu Ś. Stanisława.)

XII). Każdy, Orderem Ś. Stanisława udalowany, mieni się kawalerem tegoż Orderu, wyjawszы osoby duchowne, które, dla przyawoitości ich stanu, nie mienią się kawalerami, policzają się do tego orderu. Każdemu kawalerowi Orderu Ś-go Stanisława i policzonemu do tegoż Orderu, wolno jest przyozdabiać nadanemi znakami Orderu pieczęcie i inne przedmioty, na których się wizerunek herbu familijnego lub cyfry używa. Szlachta, nagrodzona Orderem Ś. Stanisława, chociaż i nie w drodze służby, ma prawo należenia do czynności zgromadzeń szlacheckich swoich gubernij. (Uwaga). Szlachta, która otrzymała Order Ś. Stanisława przed rokiem 1795, ma udział w wyborach szlacheckich na zasadzie ogólnej, na równi ze szlach-

выборахъ на общемъ основаніи, наравнѣ съ Дворянами, получившими сей Орденъ въ службѣ. Изъ подданныхъ Россійской Имперіи, лица духовнаго званія Иностранныхъ, Христіанскихъ Исповѣданій, кромѣ духовенства Римско-Католическаго, и лица, состоящіе въ службѣ Военной, Сухопутной и Морской, или Гражданской, чрезъ пожалованіе ихъ Орденомъ Св. Станислава, безъ различія ихъ рода, и происхожденія, приобрѣтаютъ потомственное Дворянство Россійской Имперіи, на слѣдующемъ основаніи: 1) Изъ лицъ, пожалованныхъ Орденомъ Св. Станислава съ 21 Апрѣля (3 Маѣ) 1815 по 17 (29) Ноября 1831 года, признаются въ Дворянскомъ Россійской Имперіи достоинствѣ одни имѣющіе первую степень сего Ордена; лица же, пожалованныя въ продолженіи того времени младшими степенями Ордена, не могутъ быть признаваемы въ Дворянскомъ достоинствѣ. 2) Всѣ духовныя, Христіанскія лица, кромѣ Духовенства Римско-Католическаго, а также находившіяся и состоящія понынѣ въ службѣ Военной, Сухопутной и Морской, или Гражданской, которыя получили и получаютъ Орденъ Св. Станислава съ 17 (29-го) Ноября 1831 года, т. е. со дня присоединенія сего Ордена къ Орденамъ Россійскимъ, безъ различія степеней оного, признаются потомственно въ Дворянскомъ Россійской Имперіи достоинствѣ, хотя бы, по званію своему, къ Дворянскому сословію и не принадлежали. Римско-Католическое Духовенство по пожалованію Орденомъ Св. Станислава пользуется правами только личнаго Дворянства. Права на Дворянство въ Царствѣ Польскомъ, какъ потомственное, такъ и личное приобрѣтаются чрезъ пожалованіе Орденомъ Св. Станислава на основаніи изданнаго въ 1836 году особаго для того Царства положенія о Дворянствѣ. Нойоны и Зайсанги Калмыцкаго народа, кочующаго въ Астраханской Губерніи и Кавказской Области, получившіе Орденъ Св. Станислава, пользуются правомъ потомственного Дворянства Россійской Имперіи на томъ же самомъ основаніи, какъ постановлено сіе для лицъ Духовныхъ и служажихъ чиновниковъ. Чины Башкирскихъ войскъ, съ пожалованіемъ Ордена Св. Станислава, потомственного Дворянства не приобрѣтаютъ; но пользуются правами одного только личнаго Дворянства. Дети чиновниковъ не изъ Дворянъ и Духовныхъ лицъ, получившихъ Орденъ Св. Станислава съ правомъ потомственного Дворянства, рожденные прежде пожалованія отцевъ ихъ сими Орденомъ, признаются наравнѣ съ тѣми дѣтьми, которыя рождены послѣ пожалованія, въ Дворянскомъ достоинствѣ, исключая дѣтей, рожденных въ податномъ или крѣпостномъ состояніи. Лица купческаго званія, пожалованныя Орденомъ Св. Станислава съ 17-го (29-го) Ноября 1831 по 10 (22) Апрѣля 1832 года, признаются личными дворянами; купцамъ же, жалуетымъ сими Орденомъ съ 10-го (22-го) Апрѣля 1832 года, даруется потомственное почетное гражданство. Въ пользу лицъ, пожалованныхъ Орденомъ Св. Станислава, назначается ежегодно *шестьдесятъ тысячъ рублей* Государственными Россійскими ассигнаціями, для производства изъ сей суммы пенсій определенному числу пожалованныхъ каждой степени Ордена въ слѣдующемъ количествѣ: По *первой* степени Ордена полагается 30 пенсіонеровъ, съ назначеніемъ каждому пенсіи по 500 рублей въ годъ. По *второй* степени 60 пенсіонеровъ, съ пенсіею каждому по 400 руб. въ годъ. По третьей степени 90 пенсіонеровъ съ пенсіею каждому 300 р. въ годъ. Въ положенные комплекты на полученіе пенсій по Орденомъ Св. Станислава помѣщаются лица, пожалованныя онымъ съ 17 (29) Ноября 1831 года, по старшинству пожалованія ихъ каждой степенью Ордена, съ 1-го числа слѣдующей послѣ открытія ваканціи годовой трети. Въ отношеніи же къ пожалованнымъ сими Орденомъ съ означеннаго времени до изданія настоящаго Статута, соблюдаются правила, предписанныя въ особомъ Указѣ данномъ Капитулѣ Орденовъ. Сверхъ выше изложенныхъ преимуществъ и выгодъ, даруемыхъ лицамъ, награжденнымъ Орденомъ Св. Станислава, недостаточнымъ кавалерамъ пожалованнымъ сими Орденомъ съ 17-го (29-го) Ноября 1831 года, исключая первой степени оного, которые, въ Россійской Имперіи: состоятъ въ чинахъ не выше Оберъ-Офицерскаго или 9-го класса и имѣютъ во владѣніи своемъ не болѣе ста душъ крестьянъ; а въ Царствѣ Польскомъ: находятся при должностяхъ не выше 9 го разряда и получаютъ дохода не болѣе четырехъ тысячъ золотыхъ въ годъ, предоставляется еще право помѣщать малолѣтнихъ дочерей ихъ, для воспитанія, въ находящейся въ С. Петербургѣ, Маріинскій Институтъ, въ определенномъ для того заведенія комплектъ пенсіонеровъ Капитула, на издѣніи Капитула Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ. Кавалерскія дочери, дѣвицы, привлекаются въ

тѣ, которая тен Order otrzymała, nie będąc w służbie Z poddanych Cesarstwa Rossyjskiego, osoby stanu duchownego obcych wyznań Chrześcijańskich, wyjąwszy duchowieństwo Rzymsko-Katolickie, tudzież osoby, zostające w służbie wojskowej, lądowej i morskiej, lub cywilnej, przez udarowanie ich Orderem S. Stanisława, bez różnic, urodzenia i pochodzenia, nabywają szlachectwo dziedziczne Cesarstwa Rossyjskiego, na następnej zasadzie: 1) Z osób, udarowanych Orderem S. Stanisława od d. 21 Kwietnia (3 Maja) 1815 do 17 (29) Listopada 1831 r., uznani są za Szlachtę Państwa Rossyjskiego ci tylko, którzy posiadają pierwszą klasę tegoż Orderu; osoby zaś, udarowane w tym przeciągu czasu niższymi klasami Orderu, nie mogą być uważane za należące do stanu Szlacheckiego. 2) Wszystkie osoby duchowne Chrześcijańskie, wyjąwszy Duchowieństwo Rzymsko-Katolickie, tudzież były niegdyś lub dotąd zostające w służbie wojskowej, lądowej i morskiej, lub cywilnej, które otrzymały lub otrzymują Order S. Stanisława od d. 17 (29) Listopada 1831 roku, t. j. od daty wcielenia tegoż Orderu do Orderów Rossyjskich, bez różnicy jego klas, uznane są za Szlachtę dziedziczną Państwa Rossyjskiego, chociażby ze stanu swego do szlachty nie należały. Duchowieństwo Rzymsko-Katolickie, z otrzymaniem Orderu S. Stanisława, używa tylko praw szlachectwa osobistego. Prawa Szlachectwa w Królestwie Polskiem, tak dziedzicznego, jako i osobistego, nabywają się przez otrzymanie Orderu S. Stanisława, na mocy wydanej w r. 1836 osobnej dla tegoż Królestwa ustawy o Szlachectwie. Nójony i Zajsangi narodu Kałmuckiego, koczującego w gubernii Astrachańskiej i Obwodzie Kaukaskim, otrzymując Order S. Stanisława, używają prawa szlachectwa dziedzicznego w Państwie Rossyjskiem, na tejsze zasadzie, jak to przepisano dla osób Duchownych i będących w służbie urzędników. Posiadający stopnie wojskowe w wojskach Baszkirskich, z otrzymaniem Orderu S. Stanisława, szlachectwa dziedzicznego nie nabywają; lecz używają tylko szlachectwa osobistego. Dzieci urzędników nie ze szlachty, oraz osób duchownych, którzy otrzymali Order S. Stanisława z prawem szlachectwa dziedzicznego, urodzone przed otrzymaniem przez ich ojców tego Orderu, uważają się zarówno z dziećmi, które się urodziły po otrzymaniu Orderu, za posiadające szlachectwo dziedziczne, wyjąwszy dzieci, zrodzone w stanie podatkującym lub poddańskim. Osoby stanu kupieckiego, udarowane Orderem S. Stanisława od 17 (29) Listopada 1831 aż do 10 (22) Kwietnia 1832 roku, uważają się za szlachtę osobistą; kupcom zaś, otrzymującym ten Order po d. 10 (22) Kwietnia 1832, nadaje się obywatelstwo honorowe dziedziczne. Na korzyść osób, udarowanych Orderem S. Stanisława, przeznaczają się co-rocennie *sześćdziesiąt sześć tysięcy rubli* assygnacyjnych Rossyjskich, dla wypłacania z tej summy pensyi pewnej liczbie udarowanych każdą klasą Orderu, w następnej ilości: W *pierwszej* klasie Orderu ustanawia się 30 pensyonarzy, z przeznaczeniem dla każdego pensyi po 500 rubli rocznie. W *drugiej* klasie, 60 pensyonarzy, z pensją dla każdego po 400 rubli rocznie. W *trzeciej* klasie 90 pensyonarzy, z pensją dla każdego po 300 rubli rocznie. Do przepisanych kompletów na pobieranie pensyi od Orderu S. Stanisława, zaliczają się osoby udarowane nim od 17 (29) Listopada 1831 roku, podług starszeństwa otrzymania przez nich Orderu każdej klasy, z dniem 1 szym tercyału następującego, po otworzeniu się wakansu. Względem zaś udarowanych tym Orderem od wspomnionego czasu przed wydaniem niniejszego Statutu, zachowują się przepisy, postanowione w osobnym Ukazie, do Kapituły Orderów wydany. Oprócz wyżej wyliczonych prerogatyw i korzyści, nadanych osobom, nagradzanym Orderem S. Stanisława, dla kawalerów niedostatnich, Orderem tym ozdobionych od d. 17 (29) Listopada 1831 roku, wyjąwszy pierwszą jego klasę, którzy, w Państwie Rossyjskiem: zostają w rangach niewyżej Ober-Oficerskiej lub 9-tej klasy, i posiadają nie więcej jak 100 душ włościan; a w Królestwie Polskiem: którzy zostają w urzędowaniu, nie wyżej 9-tęj klasy, i mają dochodu nie więcej jak cztery tysiące złotych rocznie, nadaje się jeszcze prawo umieszczania małoletnich swych córek, na wychowanie, w Instytucie Maryi, w Petersburgu, w przepisany dla tegoż zakładu komplecie pensyonerek Kapituły, na koszcie Kapituły Cesarско-Królewskich Orderów Rossyjskich. Córki kawalerów Orderu, panny, przyjmują się do Instytutu Maryi w wieku od lat 7 do 14. Przy wyjściu z Instytutu, panny, które się odznaczyły postępiami w naukach i sprawowaniu się swoim, otrzymują od Kapituły Orderów, w nagrodzie, jednorazowie po *sześćset rubli*, a wszystkie inne pieniadze te, przy wyjściu panien, Kapituła Orderów

Маріинскій Институтъ отъ 7 до 14 ти лѣтняго возраста. При выпускѣ изъ Института, двѣдцы, отличившіяся успѣхами въ наукѣ и поведеніемъ своимъ, получаютъ отъ Капитулы Орденовъ, въ награжденіе, одновременно по *шести сотъ рублей*; а всѣ прочія пансіонерки Капитулы — по *четыреста рублей* каждая. Дѣвѣтѣ сѣмъ, при выпускѣ двѣдцы вносятся Капитулою Орденовъ, на имя каждой изъ нихъ, въ Сохранную Казну С. Петербургскаго Опекуновскаго Совѣта, для выдачи оныхъ по достиженіи ими законнаго совершеннолѣтія или при выходѣ въ замужество; а до того времени выдаются двѣдцѣмъ однимъ только процентъ съ принадлежащихъ имъ капиталовъ. Кавалеры, желающіе воспользоваться правомъ помѣщенія дочерей своихъ, на вышеизложенныхъ основаніяхъ, въ Маріинскій Институтъ, или, въ случаѣ смерти кавалеровъ, родственники дочерей ихъ, обращаются съ объявленіями о томъ въ Капитулу Орденовъ, представляя свидѣтельства отъ принадлежащихъ Начальствъ: о семействѣ Кавалеровъ, ихъ имуществѣ, и рожденіи и крещеніи дочерей ихъ. (См. В.)

Перенесеніе тѣла Князя Багратіона на Бородинское поле.

На сѣхъ дняхъ происходила, Владимірскаго Губерніи, Юрьевскаго уѣзда, въ селѣ Симѣ трогательная и величественная церемонія. Покойный Генералъ отъ Инфантеріи *Князь Багратіонъ*, послѣ полученной имъ раны въ Бородинскомъ сраженіи, отправился для пользования въ имѣніе своего друга, *Князя Б. А. Голицына*, село Симу, гдѣ, 12-го числа Сентября 1812 года, онъ скончался, и похороненъ внутри тамошней приходской церкви. Государю Императору благоугодно было повелѣть, бранныя останки знаменитаго вождя-героя перенести на то мѣсто, гдѣ онъ, защищая отечество получилъ смертельную рану. Въ исполненіе таковой Высочайшей воли, Святѣйшій Синодъ возложилъ на Преосвященнаго *Парсенія*, Архіепископа Владимірскаго и Суздальскаго, составить церковный церемоніалъ; бывшему Адъютанту покойнаго *Князя Багратіона*, майскому партизану *Д. В. Давыдову*, поручено было сопровождать тѣло до самаго Бородина, съ почетнымъ конвоемъ всего Кіевскаго Гусарскаго полка, квартирующаго въ Юрьевскомъ уѣздѣ. Но смерть не позволила ему исполнить этой священной обязанности, и, по распоряженію Правительства, весь военный обрядъ возложенъ на Командира Кіевскаго Гусарскаго полка, Полковника *Кенскаго*. Поднятію гроба, торжественному поминаловію и отправленію тѣла на Бородинское поле, назначено быть 3, 4 и 5 числа сего Мѣся.

3-го числа Мѣся, утромъ, весь Кіевскій Гусарскій Полкъ собрался въ селѣ Симѣ; въ тотъ же день пріѣхалъ Преосвященный, съ почетнымъ Духовенствомъ. Въ шесть часовъ по полудни, начали поднимать изъ могилы лежащій въ ней болѣе четверти столѣтія гробъ, который оказался въ совершенной цѣлости. Примо изъ могилы, на раскрытіи гроба, поставили его въ приготовленный снѣжковый склепъ, который самъ вышлся въ новую величественную гробницу. Потомъ началась панихида, которую отправлялъ Архіепископъ *Парсеній*, съ избраннымъ Духовенствомъ. Стеченіе народа, со всѣхъ сторонъ собравшагося за нѣсколько дней, было неизмѣримо велико. 4-го числа, поутру, пріѣхалъ начальникъ губерніи, и съѣхалось довольно значительное число дворянъ, нѣкоторые даже изъ отдаленныхъ мѣстъ. Въ 10 часовъ Преосвященный началъ совершать литургію, со службою за упокой, и предъ окончаніемъ произнесъ рѣчь въ честь и память высокаго заслугъ героя. Во все время, толпы народа не переставали окружать дефъ и ночь гробъ, поставленный посреди церкви, и Духовенство едва успѣвало удовлетворять усердію просившихъ объ отправленіи поминаловія по усопшемъ Полководцѣ. 5-го числа, въ восемь часовъ утра, послѣ литургіи, совершена Преосвященнымъ панихида въ наутствіе; послѣ чего штабъ и оберъ-офицеры Кіевскаго Гусарскаго полка, къ которымъ присоединились и другіе отставные заслуженные воины, поднявши гробницу, вынесли изъ церкви и поставили на богато-убранную колесницу съ балдахиномъ, которая должна довести драгоценныя останки до самаго Бородина. Гробу сопутствуетъ образъ Пресвятой Смоленской Божіей Матери, бывшій неотлучно при *Князѣ Багратіонѣ* во всѣхъ его походахъ, и со времени его кончины хранившійся въ Симской церкви, надъ его могилою. Народъ просилъ позволенія тащить колесницу: нельзя было отказать столь пламенному усердію. Шествіе началось обыкновеннымъ порядкомъ. Духовенство впереди, за нимъ траурная колесница, сзади Кіевскій Гусарскій Полкъ; трубачи играли погребальный маршъ;

внося, на имя каждой, до кассы депозитовой Ряды О-пекунской Петербургской, для выплата тѣхъ по дождію przez pannu do pełnoletności, lub przy wyjściu za mąż; do tego zaś czasu wypłaca się pannom tylko procent od należącego do nich kapitału. Kawalerowie Orderu, chcący korzystać z prawa umieszczenia córek swoich, na powyższych zasadach, w Instytucie Maryi, lub w razie śmierci kawalerów Orderu krewni ich córek, zgłaszają się do kapituły Orderów, składając świadectwa od władz właściwych o tożsamości Kawalerów i ich majątku, oraz metryki urodzenia i chrztu ich córek. (G.S.P.)

ПРЕНЕСЕНІЕ ТѢЛА ГЕНЕРАЛА БАГРАТІОНА НА ПОЛЕ БОРОДИНСКОЕ.

Тѣми днями odbywała się, we wsi Simie, Gubernii Włodzimierskiej, w powiecie Jurjewskim, poruszająca i wspaniała ceremonia. Zmarły Generał Piechoty *Xięże Bagration*, po otrzymaniu rany w bitwie Borodinijskiej, wyjechał dla leczenia się do majątku swojego przyjaciela, Xięcia B. A. Golicyna, do wsi Simy, gdzie, dnia 12 Września 1812 roku, umarł i pochowany został wewnątrz tamecznej cerkwi parafialnej. Czarzowi Jego Mości podobało się rozkazać, znikome szczątki znamienitego wodza bohatera, przenieść na to miejsce, gdzie on, broniąc ojczyzny, odniósł śmiertelną ranę. Skutkiem tej Najwyższej woli, Najświętszy Synod zlecił Przewielebnemu *Parfensiuszowi*, Arcybiskupowi Włodzimierskiemu i Suzdalskiemu, ułożyć ceremoniał cerkiewny; byłemu Adjutantowi zmarłego Xięcia Bagrationa, znajomemu partyzantowi *D. W. Dawydowu*, poruczono było przeprowadzać do samego Borodina, z honorowym konwojem całego półku Kijowskiego Huzarów, kwaterującego w powiecie Jurjewskim. Ale śmierć nie dozwoliła mu wypełnić tak świętego zobowiązania, i, z rozporządzenia Rządu, cały obrządek wojskowy polecony został Dowódcy Kijowskiego Huzarskiego półku, Półkownikowi *Kenskiemu*. Na podniesienie truny, uroczyste exekwie i wyprawienie ciała na Borodinijskie pole, naznaczone dni 3-ci, 4-ty i 5-ty teraźniejszego Lipca.

Dnia 3-go Lipca, zrana, cały półk Huzarski Kijowski zebrał się we wsi Simie; tegoż dnia przyjechał Arcybiskup, z wyższym Duchowieństwem. O godzinie szóstej z południa, zaczęto podnosić z mogiły, więcej ćwierci wieku w niej stojącą, trunę, którą zaleziono w zupełnej całości. Prosto z mogiły, nieotwierając, wstawiono trunę do przygotowanego ołowianego sklepu, który umieszczono w nowym spaniałym grobowcu. Potem zaczęła się panie hida, którą odprawiał Arcybiskup *Parfeni* z wybraniem Duchowieństwem. Zgromadzenie ludu, który się ze wszęch stron od kilku dni zebrał, było do nieuwierzenia wielkie. D. 4-go zrana, przybył Naczelnik Gubernii, i zjechało się w dosyć znacznej liczbie dworzanstwo, niektórzy nawet z miejsc dalekich. O godzinie 10-tej Arcybiskup zaczął odprawiać Liturgią, z modlitwami żałobnymi, i przed zakończeniem miał mowę, uwielbiającą pamięć wysokich zasług bohatera. Przez cały czas, tłumy ludu nie przestawały otaczać dzień i noc trunę, wystawioną pośrodku cerkwi, a Duchowieństwo zaledwie zdołało zadość uczynić gorliwości prosiących o odprawienie modlitw za zmarłego wodza. D. 5, o godzinie 8 ej zrana, po mszy, odprawiona została przez Arcybiskupa pamihiada na wyjście w drogę; poczem Sztab-i Ober-Oficerowie Kijowskiego Huzarskiego Półku, do których przyłączyli się i inni odstawni zastężeni wojskowi, podjąwszy grobowiec, wynieśli z cerkwi i postavili na bogato ubranym wozie tryumfalnym z baldakinem, na którym mają być zawieszone drogic szczątki aż do Borodina. Trunie towarzyszy obraz Przenajświętszej Matki Bozkiej Smoleńskiej, który był nieodłącznie przy Xięciu Bagrationie we wszystkich jego wyprawach, i od czasu jego śmierci chowany był w cerkwi Simskiej, nad jego mogiłą. Lud prosił o pozwolenie ciągnąć wóz: niepodobna było odmówić tak żarliwej gorliwości. Processya zaczęła się zwyczajnym porządkiem. Duchowieństwo przodem; za nim wóz żałobny, potem Półk Kijowski Huzarów; trębacze grali marsz pogrzebowy, nieścoigniona okiem przestrzeń, zajęta była widzami. Przed wyjściem ze wsi, ostatni raz, Arcybiskup odprawił modlitwy żałobne, i pobłogosławił na drogę; zaprzężono do wozu

необозримое пространство было устья зрители. Предъ выходомъ изъ селенія, въ послѣдній разъ Преосвященный совершилъ литію, и благословляя путь; запрягли въ колесницу лошадей, и печальная процессія потянулась тихо. Несмотря на знойное солнце, множество народа сопровождало колесницу во весь переходъ до Юрьева, на разстояніи 20-ти верстъ. Такимъ образомъ лишилось село Сама драгоценнаго своего залога, но за то должна почестъ на Бородинскомъ полѣ ожидать славный прахъ героя. Кн. М. Г. (Сѣв. Пз.)

Варшава, 14-го Августа.

Государь Императоръ, Всемилостивѣйше соизволилъ разрѣшить Директору Варшавскаго Повивальнаго Института, Доктору Медицины и Хирургіи *Філаковскому*, принять званіе Почетнаго Члена Общества Физическихъ и Химическихъ наукъ въ Парижѣ, въ которое онъ избранъ помянутымъ Обществомъ.

— Государь Императоръ, при посѣщеніи выставки мануфактурныхъ издѣлій въ С. Петербургѣ, удостоивъ Всемилостивѣйшаго вниманія отправленные на оную издѣлія изъ содомы Варшавскаго Исправительнаго Института правственно испорченныхъ дѣтей, Высочайше повелѣть соизволилъ, купить на выставкѣ, отъ имени Ея Величества Государыни Императрицы, дамскую соломенную шляпку, работы воспитанниковъ Института, съ пожалованіемъ за оную, въ пособіе на содержаніе его, двухъ тысячъ золотыхъ. (О. Г. Ц. И.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 30-го Июля.

Въ *Sud de Marseille* пишутъ отъ 27-го Июля слѣдующее: „Съ судномъ *Blazer* прибывшимъ въ Марсель вчера, не получено никакихъ извѣстій непосредственно изъ Константинополя. Говорятъ, что съ нимъ прислано *Ultimatum* Мегмеда-Али на поданныхъ Портою условій.“

— Въ письмѣ изъ Алжира описываютъ хитрое поведеніе Абд-эль-Кадера. Эмиръ пользуясь настоящими обстоятельствами, уверяетъ Арабовъ, что Султанъ Магмудъ и Мегмедъ-Али отреклись отъ вѣры пророка, ввести Христіанскіе обычаи, и стараются уничтожить Исламизмъ. По его словамъ, только Мароккскій Императоръ есть единственная опора правыхъ, и онъ одинъ покровительствуетъ истинной вѣрѣ. Легко догадаться, что Абд-эль-Кадеръ старается получить помощь Мароккскаго Императора.

4-го Августа.

Съ 1830 года умерло 66 перовъ прежде назначенныхъ: 19, которые разновременно получили отставку, 19 отрѣшенныхъ отъ должности, по случаю Юльскихъ происшествій и 38 вновь назначенныхъ; изъ этого слѣдуетъ, что теперь находится на лицѣ въ Палатѣ 127 прежде назначенныхъ и 156 поступившихъ въ должность, послѣ Юльскихъ происшествій.

— Уже окончательно рѣшено, что Герцогъ Орлеанскій отправится въ южную Францію 9-го с. м. Герцогъ вмѣстѣ съ супругою прибудетъ въ Бордо 17-го с. м., остановится въ ратушѣ и пробудетъ въ городѣ шесть дней. Послѣ того изъ Порты Вандра отправится въ Алжиръ, гдѣ пробудетъ цѣлый мѣсяцъ; Герцогиня же изъ упомянутой гавани возвратится въ Парижъ.

— Король и Королева Бельгійскіе выѣхали вчера изъ Сенъ-Клу въ Брюссель.

— Въ *Sémaphore de Marseille* помѣщены письма изъ Александріи отъ 17-го Июля, въ коихъ пишутъ слѣдующее: „Третьяго дня Капуданъ-Паша посѣтилъ Вице-Короля, который принялъ его весьма ласково. Вчера представлялись Мегмеду-Али офицеры флота и въ числѣ ихъ одинъ Англичанинъ. Вице-Король, сказалъ имъ между прочимъ: „Отныня не существуетъ уже разницы между Египтянами и Константинопольянами. Они составляютъ одну націю Мусульманъ. Государство это теперь не въ цвѣтущемъ состояніи, но мы, соединенными силами возвратимъ оному прежнее могущество. Мое единственное желаніе и надежда были способствовать возстановленію незыблемости престола и благосостоянія народа. Я душою предаю новому Султану; это алмазъ безъ пятна. Потщимся же, чтобы зловредное дыханіе не помрачило его первобытной чистоты. Легко понять, что я говорю о Хозревъ-Пашѣ, совѣты котораго причинили Государству столько вреда, и ускорили бы его паденіе если бы власть еще далѣе оставалась въ рукахъ его. Обязанностію каждаго есть стараться удалить этого человека отъ Султана, въ сердца котораго онъ старается поселить врожденную

конію, и жадная процессія ринулась въ сѣдоши. Помимо зноя сѣдоши, множество люду проводило вѣкъ черезъ сѣдоши до Юрьева, вѣстъ двадцѣти. Тымъ способомъ, позбавлена была вѣсть Сама, дорогаго сѣдоши закладу, але за то чести належной на Бородинскіемъ Полѣ очекую попиоты сѣдоши бохатра. (Р. Р.)

Варшава, 14-го Сіерпня.

Н. ЦЕСАРЪ и КРОЛЬ, раззѣли *P. Fijałkowskiemu*, Doktorowi Medycyny i Chirurgii, Dyrektorowi Instytutu położniczego w Warszawie, pozwolenie na przyjęcie tytułu Członka honorowego Paryżskiego Towarzystwa nauk fizycznych i chemicznych, który mu przez pomienione Towarzystwo ofiarowany został.

— Н. ЦЕСАРЪ и КРОЛЬ, при звиздзани тегорocznej wystawy plodow przemysłu w Petersburgu, zwrócićwszy Najtęszawiej uwagę na wyroby zestomy, przystane z Warsztawskiego Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci, rozkazać raczył, zakupić w Imieniu N. PANI, kapeluszy słomkowy damski, roboty wychowanców pomienionego Instytutu, i wyliczyć za niego, na wsparcie tegoż Instytutu, zł. p. 2000. (G. R. K. P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Франція.

Парижъ, 30-го Липца.

Чытамы въ *Sud de Marseille* подъ днёмъ 27 Липца: „Statek *Blazer*, przybyły wczora do Marsylii, nie przywiózł żadnych depeszow wprost ze Stambułu, wiezie tylko, jak slychać, *ultimatum* Mehmed - Alego, na podane przez Portę warunki.“

— Въ листѣ писанымъ зъ Алжира, донося о szczególnie zroczeń postępowaniu Abd el-Kadera. Emir pomieniony, korzystając z teraźniejszych wypadkow na Wschodzie, wystawia Arabom, że Sułtan Mahmud i Mehmed-Ali, wyprzysięgli się wiary Proroka, wprowadzają zwyczaj religijne Chreścian i pracują nad zwaleniem Islamizmu. Podług niego, Cesarz Marokański, jest jedyną nadzieją wiernych: on bowiem jest podporą i opiekunem prawdziwej wiary. Łatwo poznać, że Abd el-Kader czyni wszystko ze swej strony, chcąc sobie zapewnić pomoc Cesarza Marokańskiego.

4 Сіерпня.

Od roku 1830 umarło 66 parów dawniejszego mianowania, z których 19 otrzymało uwolnienie w rozmaitych epokach, 19 złożonych z tej godności z powodu wypadkow lipcowych, a 38 nowo mianowanych; zatem teraz zasiada w Izbie: 127 parów dawniej mianowanych i 156 po wypadkach lipcowych.

— Już postanowiono ostatecznie, że Xiążę Orleanu wyjedzie do południowej Francji 9 b. m. Xiążę łącznie z małżonką, przybędzie do Bordeaux 17-go b. m., wysiedzie w ratuszu i sześć dni w mieście zabawi. Następnie z Port-Vendres odpłynie do Algeryi, gdzie cały miesiąc przepędzi; Xiążę zaś wróci z pomienionego portu do Paryża.

— Król i Królowa Belgijscy, odjechali wczora z St. Cloud do Bruxelli.

— *Sémaphore de Marseille*, zawiera listy z Alexandrii, pisane w dniu 16 Lipca; z nich wyczytujemy: „Przedwczora odwiedził Kapudan Basza Vice-Króla, od którego był nader uprzejmie przyjęty. Wczora złożyli mu uszanowanie wszyscy oficerowie floty, a między nimi i jeden Anglik. Vice-Król, rzekł do nich między innemi: „Od tej chwili nie mająż Egipcyan i Konstantynopolitańczyków; jest tylko jeden naród muzułmański. Państwo nie jest w kwitującym stanie, ale nasza jedność, podniesie je i wróci mu dawniejszą potęgę. Nie miałem nigdy innego życzenia, innej dumy, nad chęć przyczynienia się do utwierdzenia tronu i pomysłności narodu. Z duszy spryjam nowemu Sułtanowi; jest on brylantem bez skaży; miejmy staranie, by żył oddać nie skał go i nie zniszczył jego pierwiastkowej czystości. Pojmujecie łatwo, że mówię o Chozrewie-Baszy, którego rady wyrządziły tyle szkod państwu i nawet przyspieszyłyby jego upadek, gdyby dłużej dźwizył władzę. Wszystkich jest obowiązkiem oddać tego człowieka od boku Suлтана, któremu chce natchnąć swoją nienawiść i zasady niszczące, a ja, sądzić będę, że uczynięm największą przystęgę memu Monarsze i memu narodowi, jeżeli rzecz tę do skutku

ствіе чего его отвезли въ Кантавию, гдѣ, какъ полагаютъ, онъ умеръ. Письма полученные изъ Вилларуа и Дарока подтверждаютъ извѣстіе, что онъ раненъ, ибо погонщики муловъ рассказывали, что видѣли какъ его несли въ закрытыхъ носилкахъ.

(изъ Франц. газ.)

Изъ Толосы пишутъ отъ 27-го Іюля, что приверженцы Генерала Марото, убѣдившись во всеобщей къ нему ненависти, вознамѣрились вѣрить главное начальство Инфанту Дону Себастьяну, который находится на водахъ въ Цестонѣ. Д. Карлосъ призвалъ его въ Оньяту. Узнавъ объ этомъ Христиносъ, вознамѣрился захватить Ифанта, переодѣвшись въ Карлистскіе мундиръ и отиравшись по паспорту въ Цестону; но Ифанту удалось спастись бѣгствомъ.

— При Дворѣ Дона Карлоса учредилось женское общество подъ управленіемъ придворныхъ дамъ: Луціаны, Пиларъ, Арце и Графини Негри; день и ночь хлопотутъ о приведеніи въ исполненіе предположеній Генерала Марото. Войска возбуждаютъ опасенія. Христиносъ намѣревается вторгнуться въ провинцію, а народъ рѣшился свергнуть тяжелое иго самовластия Генерала Марото. Военные иранасы израсходованы, казна истощена, во дворцѣ владычества живетъ женское общество, а Донъ Карлосъ сидитъ подъ арестомъ. Вотъ положеніе сѣверныхъ провинцій.

— Говорятъ, что партія Марото желаетъ вступить въ переговоры съ Христиносами; дѣло идетъ объ утвержденіи военныхъ въ настоящихъ чинахъ. Марото, въ надеждѣ, что переговоры будутъ окончены успѣшно, производитъ безпрестанно своихъ офицеровъ въ сѣдующіе чины.

— Жители Бискайскихъ провинцій, не шутя вѣрять хвостоставу, будто бы Французское Министертво намѣрено было прислать въ помощь Дону Карлосу 50,000 войска, но, что онъ не принялъ этого предложенія.

— Въ Байоннѣ носились слухи, что Лордъ Джонъ-Гей, имѣлъ свиданіе въ Санъ-Мигуель де Басконіи съ Карлистскими Генералами, прачемъ присутствовали также Марото и Виллареалъ. Въ свѣдѣніе этого свиданія отправлены депеши въ Лондонъ. (О.Г.Ц.П.)

Е Г И П Е Т Ъ.

Александрія, 17-го Іюля.

Мегмедъ-Али, получивъ ноту Хозрева-паша, препроводилъ генеральнымъ консуламъ слѣдующій отзывъ, прося ихъ передать оный посланникамъ своихъ державъ въ Константинополь: Черезъ два дня Акифъ Эффенди возвратится въ Константинополь и вручитъ мое письмо Султану Абдуль-Меджиду, въ коемъ я приношу Его Величеству поздравленія, и изъявляю мою покорность. Я напишу также Хозреву-пашѣ, въ которомъ объясню ему: 1) что покойный Султанъ, прежде сего предлагалъ мнѣ чрезъ Саримъ-Эффенди, гораздо выгоднѣйшія условія, признавая потомственное владычество мое въ Египтѣ, Сиріи, Саидѣ и въ Триполійскомъ Савдахѣ. 2) въ настоящихъ обстоятельствахъ я требую только потомственного владычества въ Египтѣ, Сиріи и Кандіи, то есть въ краяхъ, коими я теперь влажду. 3) На сихъ условіяхъ, и если со мною будутъ поступать добросовѣстно, буду я вѣрнымъ слугою и вѣрнымъ Султану, буду защищать его всегда и противъ кого онъ потребуетъ. Въ тахъ же выраженіяхъ напишу въ Константинополь. Соебразивъ съ ириваніями, въ письмѣ моемъ къ верховному Визирю не упоминаю о флотѣ, но прошу васъ М.Г. что бы вы удостоверили посланниковъ первенствующихъ державъ, что я никогда не имѣлъ намѣренія задерживать флотъ, или употребить оный противъ Султана съ непріязненными видами, напротивъ того, торжественно обещаю возвратити оный, какъ скоро предложени мои будутъ приняты. Въ семъ случаѣ, все суда принадлежащія Султану, будутъ отпущены въ Константинополь. Что же касается до Турецкихъ Адмираловъ, то изъ нихъ, которые опасаются возвратиться въ Турцію, могутъ остаться въ Египтѣ, который составляетъ часть той же самой Имперіи. Какъ скоро Султанъ, снисходя къ моей просьбѣ, уладитъ отъ себя Хозрева-пашу, тогда по первому повелѣнію Его Величества, не премину явиться въ Константинополь, и не съ флотомъ, а одинъ на парокдѣ, единственно для того, чтобы изъяснить мою преданность Султану и предложить ему мои услуги. Въ заключеніе объявляю, что если мои условія не будутъ приняты, я не буду вести войны, но останусь въ настоящемъ моемъ положеніи и буду ожидать слѣдствій.

— Къ сему приложена слѣдующая нота: „Прежде, нежели Хозревъ-паша прибылъ въ Константинополь, гдѣ онъ исправлялъ разныя должности, Ме-

зюно го до Кантавие, гдѣ, какъ некоторые удерживаютъ, мѣлъ житье закончить. Листы нашедше з Villaroya i Daroca, potwierdzają wiadomość o jego zranieniu, bo przewodnicy mułow rozpowiadali, że był przeniesiony w lektyce.

(Z gazet francuzkich).

W liście z Tuluzы, pisanym dnia 27 Lipca donoszą, że stronnicy Jenerała Maroto, przekonani o powszechném znieawidzeniu go, umyślili oddać naczelne dowództwo Infantowi D. Sebastianowi, znajdującemu się u wód w Cestona. D. Karlos powołał go do Onate. Dowiedziawszy się o tém Krystyniści, chcieli pojmać Xięcia; przebrali się w mundury Karolistowskie i udali się za pasportem do Cestony; lecz szczęściem udało się Infantowi uratować ucieczką.

— W pałacu D. Karlosa, istnieje żeńska *camarilla*, którą kierują damy dworskie: Luciana, Pilár, Arce i Hr. Negri. Dzień i noc pracują nad przywiedzeniem do skutku planów Jenerała Maroto. Wojsko jest w stanie wzбудzającym obawę. Krystyniści zamierzają wkroczyć do prowintyi, a lud postanowił zrzucić z siebie żelazne berdo despotyzmu Marota; zapasy wojenne są spotrzebowane, skarb jest próżny, w zamku panuje *camarilla* żeńska, a D. Karlos jest więźniem. Oto jest stan dzisiejszy prowintyi północnych.

— Mówią, że stronnictwo Marota pragnie układow z Krystynistami; idzie o to, aby wojsku przyznano stopnie. Maroto, mając nadzieję, że układy przyjdą do skutku, podwyższa stopnie swoim oficerom.

— Mieszkańcy prowintyi Biskajskich, wierzą za prawdę przechwałkom rozsianym, jakoby gabinet francuzki chciał przysłać na pomoc D. Karlosowi 50,000 wojska, lecz, że on ofiary tej nie przyjął.

— Rozeszła się wiadomość w Bayonnie, że Lord John Hay, miał w San Miguel de Bascauni rozmowę z Jenerałami Karolistowskimi, na której także byli obecni: Maroto i Villareal, i w skutku tejże postał natychmiast depesze do Londynu. (G.R.K.P.)

Е Г И П Т.

Александрія, 17 Lipca.

Mehmed-Ali, odebrawszy pismo Chozrewa-Baszy, przestał konsemlom jeneralnym następujące udzielanie, z prośbą, aby toż przesłali posłom swego dworu, mieszkającym w Stambule: „Za dwa dni wróci Akif-Effendy do Stambułu, gdzie odda moje pismo Sultanowi Abdul-Medszydowi, w którym składam mu życzenia i moje poddania się. Przeszłem także pismo Chozrewa-Baszy, w którym przedstawił mi: 1) Ze zmarły Sultan, w swoim czasie kazał mi, przez Sarim-Effendego, przełożyć daleko korzystniejsze warunki, bo przyznawał mi dziedzictwo Egiptu, Syryi, Saïdy i Sandżaku Trypolitańskiego. 2) W teraźniejszych okolicznościach, żądam tylko dziedzicznego posiadania Egiptu, Syryi i Kandyi, to jest, krajow, któremi obecnie władam. 3) Pod tym warunkiem, i jeżeli ze mną sumnienie postępować będą, stanę się najwierniejszym sługą i lennikiem Jego Wysokości, będę go bronił w każdym czasie i przeciw komu zechce. W duchu tym napiszę do Stambułu. Dla przyzwoitości, w piśmie mojem do Wielkiego-wezыra nie wspomnę o flocie; atoli upraszam W W Panów, abyście chcieli zapewnić posłów wielkich mocarstw, że nigdy nie miałem zamiaru zatrzymywania floty, lub użycia jej przeciw Sultanowi w celach nieprzyjaźnych; owszem, obowiązuję się uroczyście, zwrócić ją, jak tylko moje propozycje zostaną przyjęte; w takim razie odesłane zostaną do Stambułu wszystkie statki, do Jego Wysokości należące. Co się zaś tyczy admirałów Turецkich, z tych ci, którzy się obawiają wrócić do Turcyi, pozostać mogą w Egipcie, tworzącym część jednej i tejże samej monarchii. Jak tylko Sultan przychyli się do mojej prośby i odda Chozrewa-Baszę od stęru rządu, nie zaniedbam udać się do Stambułu, na pierwsze skinienie Jego Wysokości, a to nie z flotą, ale sam na parostatku, i w tym jedynie celu, abym osobiście służył uszczekawanie memu Monarsze i ofiarował mu moje usługi. W końcu oświadczam, że, jeżeli moje warunki nie będą przyjęte, wojny prowadzić nie będę, lecz pozostanę w teraźniejszym mojem stanowisku i przyszłości oczekiwać będę.”

— Do niniejszego udzielenia przyłączono następującą notę: „Nim Chozrew-Basza przybył do Stambułu, gdzie rozmaite piastował urzędy, Mehmed Ali był w najlepszym porozumieniu ze swoim Monarohą i korzystał ze wszystkich sposobności do przekonania go o

Медведь-Али жилъ въ совершенномъ согласіи съ своимъ Государемъ, не упускалъ случая доказать ему свою преданность, и во многихъ случаяхъ оказалъ Портѣ значительныя услуги. Обстоятельства эти всѣмъ извѣстны. Но когда Хозревъ-паша прибылъ въ Константинополь, вскорѣ между Султаномъ и Вице-Королемъ возникли недоразумѣнія и воцарилось недружелюбіе, послѣдствіе коего, столь пагубныя для Мусульманъ, извѣстны. Въ этомъ положеніи дѣлъ, Хозревъ-паша, могущественный по своему сану и должности, подвергаетъ Государство новой опасности, приготовляя тѣмъ его паденіе. Желая положить предѣлъ его провскамъ, и спасти Государство отъ его злыхъ намереній, Мегмедъ-Али рѣшился спобѣдствовать желаніемъ Офицеровъ флота. Требуя удаленія Хозрева-паши отъ управленія дѣлами, онъ убѣжденъ, что требованіе его весьма важно для народа. Когда требованіе сіе будетъ исполнено, Египтяне и Константинопольяне составятъ одну націю и соединять усилія свои, чтобы утвердить Оттоманскій престолъ и упрочить благосостояніе Государства. Тогда откроется, докажетъ ли Мегмедъ на дѣлѣ то, что обѣщалъ на словахъ." Нота о Турецкомъ флотѣ есть слѣдующаго содержания: „Турецкій флотъ находится въ Дарданеллахъ, получилъ уведомленіе о смерти Султана Махмуда II, о возшествіи на престолъ старшаго его сына и о возведеніи Хозрева-паши, въ званіе верховнаго Визиря, съ неограниченною властію. Едва получено было послѣднее извѣстіе, всѣ офицеры флота собрались у Адмирала и сказали ему слѣдующее: „Мы хорошо знаемъ Хозрева-пашу и прежніе его провски. Теперь, когда онъ управляетъ дѣлами Государства, когда онъ сдѣлался могущественнымъ, Оттоманская Имперія клонится къ упадку. Мы не хотимъ возвратиться въ Константинополь, чтобы отдать флотъ въ руки Хозрева-паши, потому, что мы убѣждены, что и мы и флотъ, будемъ употреблены ко вреду Порты. Мы желаемъ быть отведены къ тому, который издавна есть вѣрнымъ слугою нашего Государя. Попытаемся къ Мегмеду-Али, станемъ умолять его, чтобы онъ избавилъ Мусульманскую націю отъ ига этого Министра." Капуданъ-паша видя, что онъ не измѣнитъ намеренія Офицеровъ, и будучи убѣжденъ въ справедливости ихъ словъ, отдалъ приказаніе, чтобы флотъ отправился въ Александрію. (О.Г.Ц.П.)

Турція.

Константинополь, 17-го Іюля.

Герцогъ Жуанвилльскій, посѣтилъ здѣшнюю столицу 7-го ч. с. м. прибывъ на пароходѣ принадлежащемъ къ эскадрѣ.

— Нѣмецкіе лекаря подверглись немилости по тому поводу, что извѣстили Австрійскаго интернунція о смерти Султана, прежде, чѣмъ онъ скончался; слышно, что они возвратятся въ Вѣну.

— По причинѣ пораженія нанесеннаго Гафисъ-Пашѣ, Прусскіе офицеры находящіеся въ Турецкой Арміи, изъяснили требованіе, чтобы ихъ уволили отъ должности.

— *Journal de Smyrne* съ давняго времени, какъ извѣстно, постоянно недоброжелательствовалъ Вице-Королю Египетскому и печатающій (по обыкновенію Французскихъ газетъ) всего чаще ложныя, или вымышленныя извѣстія объ Египтѣ, и на этотъ разъ, помѣстивъ собственнаго издѣлья донесеніе о сраженіи при Низибѣ, въ которомъ уверяетъ что хотя Египтяне и удержались на полѣ битвы, не остались однако побѣдителями, потому, что должны почитать сраженіе неконченнымъ; что Гафисъ-Паша отступилъ въ совершенномъ порядкѣ къ Румкале и что собравъ тамъ нѣкоторые изъ боковыхъ Турецкіе корпусы, начнеть опять военныя дѣйствія. Египтянамъ приписываетъ онъ потерю отъ 8 до 10 тысячъ чел. ранеными и убитыми, прибавляя, что безпорядокъ, по причинѣ коего лагерь впалъ въ руки непріятелей, произошелъ отъ того, что дали знакъ войскамъ къ предположенному отступленію, въ намереніи занять лучшую позицію, когда между тѣмъ перетолковали иначе. Оканчивая замѣчаніемъ, что еслибъ Египетскій Генералъ, не имѣлъ въ Турецкомъ войскѣ нѣсколькихъ подкупленныхъ полковъ, давшихъ знакъ къ замѣшательству, то собственными своими силами онъ не успѣлъ бы ничего сдѣлать и пр. (Г.С.)

Сербія.

Въ Бѣлградѣ прибылъ 26-го Іюля, Татаринъ изъ Константинополя съ утвержденіемъ Князя Михаила Милоша. Ежедневно ожидаютъ извѣстій отъ сего Князя. (О.Г.Ц.П.)

своимъ całkowitemъ poświęcenіemъ się; przytém w wielu okolicznościach, znakomite Porcie wyświadczył przysługi. Rzecz ta, wszystkimъ jest wiadoma. Atoli, zaledwie Chozrew-Basza przybył do Stambułu, wnet się zjawiły nieporozumienia między Sultanemъ a Vice-Królemъ, i od tego czasu istnieje nieprzyjaźń. Wiadome są jej skutki, takъ zgubne dla narodu muzułmańskiego. W takimъ to stanie rzeczy, Chozrew-Basza, mającъ w ręku władzę, wynikającą zъ jego wysokiego stanowiska, pragnie państwo pogrążyć w nowe niebezpieczeństwa, to jest: przywieść je do upadku. Chcącъ położyć tamъ jego intrygomъ, tudzież jego złą wolę uczynić dla państwa nieszkodliwą, Mehmed-Ali postanowiłъ przystąpić do życzeń oficerów флоту. Żądającъ oddalenia Chozrewa-Baszy od steru rządu, jest najmocniej przeświadczony, że żąda rzeczy najważniejszej dla narodu. Skoro ten wypadek do skutku doprowadzony będzie, Egipcjanie i Konstantynopolitańczycy, tworzyć będą jeden tylko naród, i połączą usiłowania w celu utwierdzenia tronu Otomańskiego i pomnożenia pomysłowości państwa. Wówczas okaże się, czy Mehmed poświadczy czynemъ to, co słownie przyrzeka." — Druga nota o Tureckiej flocie brzmi jakъ następuje: „Kiedy flota Turecka stała przy Dardanellach, otrzymała wiadomość o zgonie Sultana Mahmuda II, wstąpieniu na tronъ jego najstarszego syna Abdul-Medzydza, i podniesieniu Chozrewa-Baszy na wielkie wezyrostwo, zъ władzą nieograniczoną. Zaledwie nadeszła ostatnia wiadomość, wnet wszyscy oficerowie zgromadzili się u admirała i w te donъ rzekli słowa: „Znamy wybornie Chozrewa-Baszę; jego dawniejsze intrygi nie są namъ obce. Teraz, kiedy stoi u steru rządu, kiedy owładnął potęgą, państwo Otomańskie codziennie skłaniać się będzie do upadku. Nie chcemy udawać się do Stambułu, aby oddać flotę takiemu intrygantowi, jakimъ jestъ Chozrew-Basza; jesteśmy bowiemъ przeświadczeni, że i my, i nasza flota, bylibyśmy użytymi na największą szkodę Wysockiej Porty. Pragniemy być zaprowadzonymi do tego, który jestъ dawnymъ i wiernymъ sługą naszego Monarchy. Spieszmy do Mehmed-Alego; spieszmy prosić go, by naródъ Muzułmański oswobodziłъ zъ jarzma tego złowrokiego państwa ministra." Kapudan-Basza widząc, że oficerów nie odwiedzie od ichъ postanowienia, będącъ samъ także o prawdziwości ichъ słówъ przekonany, wydałъ rozkazy, aby flota do Alexandryi odpłynęła." (G.R.K.P.)

Турція.

Stambuł, 17-го Lipca.

Książę Joinville, zwiedziłъ tutejszą stolicę d. 7 h. m. przybywszy na statku parowymъ, do eskadry należącemu.

— Lekarze niemieccy, popadli wъ niełaskę zъ tego powodu, że donieśli internuncyaszwowi austriackiemu o śmierci Sultana pierwej jeszcze, nimъ tenże żyć przestałъ; słychać, że powrócą do Wiednia.

— Zъ powodu klęski, zadanej Hafis Baszy, Oficerowie Pruscy, wъ wojsku tureckimъ umieszczeni, podali swe żądania o uwolnienie od obowiązkówъ.

— *Journal de Smyrne*, jakъ wiadomo, od dawnego czasu stale nieprzychylny Vice-Królowi Egipskiemu i umieszczający (zъwyczajemъ gazetъ francuzkich) najczęściej fałszywe lub zmyślane o Egipcie wiadomości, umieściłъ i tymъ razemъ swej własnej kompozycji doniesienie o bitwie pod Nizyб, wъ którémъ zapewnia, że lubo Egipcjanie utrzymali się na pobojowisku, nie są przecież zwycięzcami, gdyż bitwę należy za nieskończoną uważać; że Hafiz-Basza cofnął się wъ najlepszymъ porządku do Rumkale i że ściągając tamъ niektóre zъ bocznychъ korpusów tureckich, rozpocznie bojъ nanowo. Egipcjanomъ przypisuje 8 do 10 tysięcy straty wъ rannychъ i zabitychъ, powiada oraz, że nieład, zъ powodu którego dostał się obozъ wъ ręce nieprzyjaciela, powstałъ zъ tego, iż dano znakъ wojsku do odwrotu, zamierzonego wъ celu zajęcia lepszego stanowiska, co tymczasemъ inaczej sobie wytłómaczono. Kończy uwagą, że gdyby Egipski Generałъ, nie miałъ wъ wojsku tureckimъ kilku półkówъ zakupionych, które dały hasło do popłochu, byłby własnymi siłami nigdy nie nie wskórał, etc. (G.C.)

Сербія.

Do Belgradu przybyłъ wъ dniu 26 Lipca ze Stambułu tatar, przywożący uznanie ze strony Porty Xięcia Michała Miłosza. Codziennie się spodziewają wiadomości od tego Xięcia. (G.R.K.P.)